

A hatósági fellépés mellett szólhat, hogy a GVH által folytatott versenyfelügyeleti eljárás általában rövidebb ideig tart, mint egy polgári per. Fontos továbbá látni azt is, hogy a magánjogi jogérvényesítés elsősorban a polgári pert kezdeményező felperes egyéni sérelmeinek orvoslására, a peres felek közötti jogvita rendezésére alkalmas, a jogsértéssel esetlegesen érintett más vállalkozás vagy fogyasztó érdeksérelmének, vagy a piacon a jogsértő magatartással okozott versenytorzítás kiküszöbölésére nem.

HOGYAN BIZTOSÍTOTT A VERSENYJOGI JOGALKALMAZÁS EGYSÉGESSÉGE A MAGÁNJOGI JOGÉRVÉNYESÍTÉS ÉS A KÖZÉRDEKŰ HATÓSÁGI FELLÉPÉS ALAPJÁN INDULÓ ELJÁRÁSOKBAN?

A versenytörvény úgy rendelkezik, hogy a GVH határozatának a jogsértést vagy annak hiányát megállapító része köti a polgári bíróságot is. A bíróságok minden olyan, előttük folyamatban lévő ügyről haladéktalanul értesítik a GVH-t, amelyben felmerül a versenyjogi rendelkezések megsértése. Ha a szóban forgó ügyben a GVH is eljárást indított, vagyis a polgári per és a hatósági eljárás párhuzamosan folyik, a polgári bíróság köteles a GVH erről szóló tájékoztatása alapján az eljárását felfüggeszteni a versenyfelügyeleti eljárás befejezéséig.

A GVH akkor is segítheti a bíróság munkáját, ha maga nem indít eljárást: akár a bíróság felhívására, akár saját kezdeményezéséből kifejheti a perben az ügyvel kapcsolatos álláspontját (ami viszont nem köti a bíróságot).

A versenyjogi
jogszabálysértés
jogkövetkezményeinek
érvényesítése
polgári perrel:

A MAGÁNJOGI JOGÉRVÉNYESÍTÉS

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL
Versenykultúra Központ
1054 Budapest, Alkotmány u. 5.
www.gvh.hu

WWW.GVH.HU

GAZDASÁGI VERSENYHIVATAL
VERSENYKULTÚRA KÖZPONT

MIT JELENT A MAGÁNJOGI JOGÉRVÉNYESÍTÉS?

A versenyjogi szabályokba (a fogyasztói döntések tisztességtelen befolyásolásának tilalmába, a gazdasági versenyt korlátozó megállapodás tilalmába, illetve a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés tilalmába) ütköző, s ekként jogellenes magatartások konkrét egyedi sérelmeket okozhatnak, melynek leggyakoribb megnyilvánulása az, hogy valaki kárt szenved a jogsértés eredményeként. Ha a károsult azt szeretné elérni, hogy a károkozó az okozott kárt megtérítse, akkor ezt polgári per útján teheti meg, polgári bíróság előtt, a polgári jog szabályai szerint. A másik gyakori eset az, amikor egy szerződés tekintendő semmisnek (érvénytelennek) amiatt, hogy versenyjogi szabályokba ütközik. A versenyjogsértésből eredő érvénytelenség jogkövetkezményeit (pl. eredeti állapot helyreállítása a jogviszony „felszámolásával”, elszámolás a felek között) is csak polgári perben kényszeríthetik ki a felek.

Az ilyen, magánjogi alapú igények polgári bíróságok előtti, a polgári per jog szabályai szerinti érvényesítését nevezzük magánjogi jogérvényesítésnek.

MELYEK A MAGÁNJOGI JOGÉRVÉNYESÍTÉS JELLEMZŐI A VERSENYFELÜGYELETI ELJÁRÁSHOZ KÉPEST?

A versenyjogi jogsértések elkövetői ellen kétféle módon lehet fellépni: ha a közérdek védelme azt indokolja, a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) versenyfelügyeleti eljárást indít, amelynek célja a jogsértés megszüntetése, továbbá indokolt esetben a jogsértés szankcionálása; az egyéni jogsérelmeket orvosolandó pedig közvetlenül polgári pert indíthat az, akit a sérelem ért.

A magánjogi jogérvényesítés előnyeit és hátrányait a versenyjogi jogsértések elleni hatósági fellépés, azaz a

GVH által indítható versenyfelügyeleti eljárás jellemzőihez képest lehet meghatározni.

Elsőként azt célszerű kiemelni, hogy az egyéni jogsérelmet szenvedőnek a hatósági eljárás beindítására nincs alanyi joga, csak arra van lehetősége, hogy ún. bejelentéssel (vagy panasszal) éljen a GVH-nál. A bejelentés elbírálása körében a hivatal mérlegelhet, hogy a közérdek indokolja-e versenyfelügyeleti eljárás lefolytatását. Ha a jogsértés kizárólag egyéni sérelmet okozott, illetve olyan jellegű hátrányt, amelynek következményeit inkább polgári perrel lehet elhárítani, a GVH valószínűleg nem indít eljárást. Ezzel szemben a polgári bíróság a felperes keresete alapján — a polgári per jog adta keretek között — köteles eljárni, s a felek közötti jogvitát eldönteni. Ugyanakkor a polgári jogi elévülés megszakításához — vagyis a jogosult igényei érvényesíthetőségének az időmúlás következtében beálló megszűnése (elévülése) megakadályozásához — nem feltétlenül szükséges a polgári per megindítása, arra alkalmas pl. a jogsértő teljesítésre való felszólítása is.

A polgári peres út előnye, hogy a bíróság a pert megindító felperes számára kártérítést ítélhet meg, amelynek megfizetésére a jogsértőt kötelezi, illetve a szerződéses jogviszonyok alakítására is lehetősége van (pl. szerződést hozhat létre a felek között, teljesítésre kötelezhet, levonhatja az érvénytelenség jogkövetkezményeit, ennek keretében a nyújtott szolgáltatások visszatérítésére kötelezhet).

A polgári perben a felperes a perrel, vagyis a jogérvényesítéssel kapcsolatos költségei (pl. ügyvédi díj) megtérítésére is igényt formálhat, míg a hatósági eljárásban erre nincs mód. Ugyanakkor a hatósági eljárás kezdeményezése ingyenes, szemben a polgári perrel, ami főszabály szerint illetékköteles (az illeték általában a követelés értékének 6 %-a).

A polgári perben a sérelmet szenvedőnek magának kell bizonyítania az „igazát”, így a jogsértés tényét, valamint

— kártérítés igénylése esetén — a jogsértés következtében elszenvedett kárát is, s az ehhez szükséges bizonyítékokat is neki kell szolgáltatnia. Egyes esetekben a jogsértés bizonyítása a magánjogi jogérvényesítés révén hatékonyabb, ezáltal a sérelmet szenvedett vállalkozás számára a végeredmény szempontjából gyorsabb lehet (pl. olyan szerződéses jogviták esetén, ahol a felek hozzáférnek egymás üzleti tevékenységével kapcsolatos dokumentumokhoz), ugyanakkor a versenyhatóságnak a jogsértés bizonyítására számos — a bírósági eljárásban igénybe nem vehető — vizsgálati eszköz áll rendelkezésére. Természetesen a sérelmet szenvedett fél a versenyfelügyeleti eljárás jogerős lezárulását követően, a GVH jogsértést megállapító határozatának birtokában is fordulhat a bírósághoz kártérítés érdekében, ebben az esetben a magatartás jogellenességét nem kell bizonyítania, azt a GVH határozata igazolja.

A polgári perben a felek egyezséggel is rendezhetik a jogvitájukat, míg a hatósági eljárásban ez nem lehetséges, illetve a sérelmet szenvedőnek nincs érdemi ráhatása a hatósági eljárás befejezésének módjára.

A hatósági eljárás végeredményeként a GVH eltiltja a jogsértőt a jogsértés folytatásától, és közigazgatási szankcióként bírságot is kiszabhat. Ha a jogsértés szenvedő alanyának ennél többre, illetve másra (különösen egyéni sérelmeinek orvoslására) nincs szüksége, akkor számára a hatósági fellépés kielégítő eredményt nyújthat. Másfelől viszont ugyanezeket a jogkövetkezményeket (eltiltás, bírság) a polgári perben a jogosult nem tudja érvényesíteni, vagyis a jogsértő jövőbeli magatartására nincs közvetlen ráhatása. Ezzel szemben a GVH — ha pl. a jogsértő nem hagy fel a jogsértéssel a kötelezés ellenére — végrehajtási bírságot szabhat ki, illetve hatósági kényszerrel is érvényt szerezhet határozatának.